

The Beurei Hatefila Institute
75-26 182nd Street
Flushing, New York 11366
(718) 747-0100

תפלה בציבור On Line Class On Tefila-Participating In

Lesson 7 - The Origin Of Reading The Haftarah

ברכה לפני הפטרה

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, אשר בחר בנביאים טובים, ורצה בדבריהם הנאמרים באמת, ברוך אתה ה', הבוחר בתורה ובמשה עבדו, ובישראל עמו, ובנביאי האמת וצדק.

ברכות אחרי הפטרה

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, צור כל העולמים, צדיק בכל הדורות, הא-ל הנאמן האומר ועשה, המדבר ומקים, שכל דבריו אמת וצדק. נאמן אתה הוא ה' א-להינו, ונאמנים דבריך, ודבר אחד מדבריך אחור לא ישוב ריקם, כי א-ל מלך נאמן (ורחמן) אתה. ברוך אתה ה', הא-ל הנאמן בכל דבריו.

Words Of
שבח, Praise

רחם על ציון כי היא בית חיינו, ולעלובת נפש תושיע במהרה בימינו. ברוך אתה ה', משמח ציון בבניה.

Words Of
בקשה, Request

שמחנו, ה' א-להינו, באליהו הנביא עבדך, ובמלכות בית דוד משיחך, במהרה יבא ויגל לבנו, על כסאו לא ישב זר, ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו, כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד. ברוך אתה ה', מגן דוד.

Words Of
דו"א,
Acknowledgment

על התורה, ועל העבודה, ועל הנביאים, ועל יום השבת הזה, שנתת לנו, ה' א-להינו, לקדשה ולמנוחה, לכבוד ולתפארת. על הכל, ה' א-להינו, אנחנו מודים לך, ומברכים אותך, יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד. ברוך אתה ה', מקדש השבת!

1. This is the same ברכה that closes the middle ברכה of עשרה for each of the תפילות of שבת and קידוש על היין.

Lesson Seven-The Origin Of Reading The Haftorah

Source 1

ספר אבודרהם שחרית של שבת – ואחר שגוללין ספר תורה קורא הפטרה. וצריך שיהא בה מענין פרשת היום. ולמה מפטירין בנביאים? לפי שגזרו על ישראל שלא יקראו בתורה, וכנגד שבעה שהיו עולין לקרות בתורה, ואין קורים פחות משלשה פסוקים עם כל אחד ואחד, תקנו לקרות כ"א פסוקים בנביאים ולא יפחות מהם. ואם נשלם הענין בפחות מכ"א, כגון הפטרת שובה שהיא קטנה, אינו צריך לקרות יותר.

Translation: After rolling the Sefer Torah closed, he reads the Haftorah. The text of the Haftorah must reflect the theme of the Torah reading of that day. Why do we read from the Prophets? Because a decree was issued against the Jews prohibiting them from reading the Torah. Because the Haftorah became a substitute for the Torah reading, it needed to include the same number of verses that would have been read if seven people had been called to read from the Torah. Since each one called must read a minimum of three verses, the Haftorah must include a minimum of 21 verses. However, if the related material in the Prophets is less than 21 verses as in the Haftorah for Shabbos Shuva, it is not necessary to read more than the relevant material.

Source 2

Page 143 of the book: *The Ancient Synagogue* by Professor Lee Levine, Yale University Press, 2000-It is impossible to say when these readings from the Prophets were introduced into synagogue worship. Since they followed and presumably related to the Torah portion, (B. Megilah 29b) they would seem to postdate the introduction of the Torah -reading liturgy, which was in the Third century B.C.E. at the latest. Abudraham (fourteenth century) dates the institution of the reading from the Prophets to the time of Antiochus IV's persecutions. While this medieval source has little historical value for our purposes, the period designated may, in fact, not be far off the mark. Both Ben Sira and II Maccabees (2:13, 15:9) already speak of books of the Prophets as sacred literature alongside the Torah. The Hasmonean era-with its many upheavals and dramatic political, military, social, and religious developments-gave rise to messianic expectations and hopes of renewed grandeur in certain circles; apocalyptic speculation emerged, and eschatological groups such as the Dead Sea sect combined the prophets for contemporary allusions. The use of the prophetic corpus-or variations of it, as the apocalyptic mode appear to be -seems to have flourished at the time, and it may well have been this climate that gave rise to such institutionalized recitations.

Source 3

יסודות התפלה – עוד בימי הבית הראשון קראו בנביא מתוך מגילה לפני העם שהתאסף לעבודת ה' בשער בית המקדש: כשעצרו את ירמיה הנביא ומנעו ממנו לבוא לבית ה' להשמיע את דבריו, כתב ברוך בן נריה דברי ה', אשר דבר אל ירמיה "על מגילת ספר בדיו" וקרא דברי ירמיה "באזני כל יהודה הבאים מעריהם... בהצר העליון פתח שער בית ה', החדש." ובימי גלות בבל ישבו זקני יהודה לפני הנביאים לשמוע נבואה ונחמה. דניאל – בגלות בבל – קרא "בספרים... דבר ד' אל ירמיה הנביא" וכשהתאספו העם בבתי

תפילה בעיבור Participating In

כנסיותיהם בבבל לתפילה, קראו בספרי הנביא: "ויקרא ברוך את הספר הזה (של ירמיה) באזני יכניה בן יהויקים, מלך יהודה, ובאזני הקהל, אשר התאספו אתו וכל העם בכו בכי גדול ויצומו ויתפללו אל ה'. עזרא היה תלמידו של ברוך ולמד מפיו דברי תורה ודברי נביאים. וכשעלה ארצה ותיקנו- הוא וסיעתו- תפלה וקריאת התורה, יש להניח, שקראו גם בספרי הנביאים בבית הכנסת בשעת התפלה. והקריאה בנביא הפטירה את הקריאה בתורה. וכן במשנה: "מפטירין בנביא". "מתחילים בתורה ומשלימים בנביא."

Translation: Already during the period of the first Temple, it was the practice to read the Prophets from a scroll before the People who gathered to participate in the Service to G-d in the gates of the Beis Hamikdash. When Yirmiyahu the Prophet was stopped and kept from entering the grounds of the Beis Hamikdash so that he could not deliver his message, Baruch Ben Neriya wrote the words of G-d that G-d had asked Yirmiya to deliver to the Jewish People in a scroll with ink. Baruch then read the words of Yirmiya to the People of Judea who came from their cities to the opening in the gate in front of the House of G-d. In the Babylonian exile the elders of Judea sat before the Prophets to hear their prophecies and words of comfort. Daniel in the Babylonian exile read from books what G-d had said to Yirmiyahu the Prophet. When Jews congregated in synagogues in Babylonia to pray, they too read from the books of the Prophets: "And Baruch read this book (of Yirmiyahu) before Yichonya, son of Yihoyokim, King of Judea and to the people who gathered with him. All of them wept profusely. They fasted and they prayed." Ezra was a student of Baruch and learned Torah from him and studied the words of the Prophets. We can assume that when Ezra went to Israel and he and his colleagues instituted the practice of praying and reading from the Torah, they also included readings from the Prophets in the synagogue and during the prayer services. The readings of the prophets brought the Torah reading to a close. That is what we learned in the Mishna where it was written that they came to a conclusion with the reading from the Prophets. They began with Torah reading and ended with the reading from the Prophets.

Source 4

ספר שבולי הלקט ענין תפילה סימן מד-מצאתי בשם רבינו שלמה זצ"ל מנהג הראשונים היה לשהות שעה אחת לאחר תפלתם כדתנן חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת וכו' על זה הוסיפו לומר אשרי יושבי ביתך כלומר השוהין בביתך כמו ותשבו בקדש. ומצאתי בשם גאון זצ"ל אדם שהתפלל עם הצבור וסיים תפילתו ובא לבית הכנסת אחרת ומצא קורין תהלה לדוד יקרא עמהן שכן דרך ארץ ואמר רב אדא בר אהבה בדבר שהצבור עסוקין בו. נחזיר לדברי רבינו שלמה זצ"ל ובשעת שהייה לאחר תפילה הי' מביאין ספרים וקורין בתורה ובנביא ובמשנה ובשמועות כדאמרינן לעולם ישליש אדם שנותיו שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד כדי לקיים לא ימיש.

Translation: I found in the name of Rashi that a practice was followed among our ancestors to remain one hour in synagogue after completing services as we learned: the first righteous people would remain for an hour after completing the prayer services etc. Based on that practice Chazal added the prayer that begins: Ashrei Yoshei Baisecha; in other words: and they stayed in Kadeish. I found in the name of a Gaon that a person who prayed with a group of ten men and completed the service and then went to a different synagogue and found that they were saying Tehila L'David, should recite the prayer with them because that was the proper way to act. And Rav Ada son of Abava said: recite with the congregation whatever prayer they were saying.

תפלה בעיבור Participating In

Let us return to the words of Rashi. While remaining in synagogue for an extra hour, books would be brought out so that they could study the Torah, the Prophets, the Mishna and the Gemara, as we learned that a person should divide his study time into three sections, one third of the time studying Torah, one third studying Mishna and one third studying Talmud in order to fulfill the obligation that you should be involved with Torah at all times.

והרי כבר קראו בתורה קודם תפלה שבחרו בהך קריאת שמע שיש בו דברים הרבה ואחר התפלה היו שוהין וקורין בדברי הנביאים. ולאחר שעה במשנה ובשמועות התלמוד וכיון שרבתה העניות והיו צריכין למעשה ידיהן לא יכלו לעסוק בתורה כל כך והניחו התורה במקומה זולתי קריאת שמע שיש בה מלכות שמים ועשרת הדברות ועול המצות אותה לא עקרו. ואעפ"כ היו קורין בנביא אלו שני פסוקים ובא לציון ואני זאת בריתי שיש בהן מעין קריאת התורה ועדיין הם קבועים במקומם עלינו בכל יום. ובשבת ויום טוב שיש בו ביטול מלאכה לעם ויום פנאי החזירו העטרה ליושנה לקרות בתורה ולתרגם מענינו של יום. ועל כן אין אנו אומרין ובא לציון גואל בשחרית בשבת וביום טוב שהרי כבר קראו בנביא. ואעפ"כ אומרין אותו במנחה שלא ישתכח בימות החול ומנהג אבות תורה הוא.

Translation: In the regular services they fulfilled the obligation to study Torah by reciting Kriyas Shema before Shemona Esrei which has within it many laws of the Torah. After completing the service they would remain and study the prophets. After an hour they would study Mishna and then excerpts from the Talmud. Over time, their economic situation deteriorated. They needed to spend more time working and could not spend as much time studying Torah. They had to discontinue studying Torah after the services and relied on their study of Torah through the recital of Kriyas Shema which contained within it the acceptance of the yoke of heaven, references to the Ten Commandments and the acceptance of the responsibility to perform Mitzvos. That form of Torah study was not removed from the services. Nevertheless they continued to recite two verses from the Prophets; the verse of Oo'Vah L'Tzion Go'Ail and V'Ani Zos Breisi that were equal to reading from the Torah. Those two verses remained as part of the morning service until today. On Shabbos and on Yom Tov, days on which we abstain from work and have free time, the original practice to read from the Torah and to provide a Targum of the Torah was restored and they included the practice of reading a section from the Prophets that related to the Torah reading. As a result, we omit the verse of Oo'Vah L'Tzion Go'Ail in Shacharis on Shabbos and Yom Tov since we fulfilled our obligation to study the Prophets by reading the Haftorah. Nevertheless we recite the verses during Shabbos Mincha so that we are reminded not to skip those verses on weekdays because observing the practices of our forefathers is tantamount to keeping the Mitzvos of the Torah.

Source 5

חגים ומועדים מאת הרב יהודה ליב מימון פישמן דף 197

היינו שיהיו של נביאים אחר קריאת שמע ויהיו חזקו ויגדלו ויגדלו ויגדלו ויגדלו
מתוך הדברים האלה נראה כי המנהג להפטיר בנביא הוא קדום מאד ותחלתו בימי
התשומונים. אבל כאמור אין כל מקום לזה בספרי חז"ל הראשונים, והדבר תמוה
מאד מצד עצמו. כי מלכות הרשעה של יון, שגורה על הקריאה בתורה — תרשה
לקרוא בנביאים: משום כך יש מקום להשערה. כי כל התקנה הזאת, לקרוא בנביאים

תפלה בעיבור Participating In

לאחר קריאת התורה, היתה מכוונת בראשונה כלפי השומרונים, שכפרו בדברי הנביאים ואמרו: אין לנו אלא תורת משה וספר יהושע בלבד, ובכדי להוציא מלבם של אלה ולקבוע בלב המוני-ישראל את האמונה בקדושת הנביאים, התקינו לקרוא בנביאים מיד לאחר הקריאה בתורת משה — ללמד שכל דברי-נביאים אמת וקודש כתורה עצמה.

Translation: From these words it would appear that the practice of reading the Haftorah is very ancient and began during the period of the Hasmoneam but as we noted, there is no evidence among early Rabbinic sources to verify this origin. In fact, this theory is difficult to understand. If the evil Greek empire issued a decree barring the Jews from reading the Torah, why would they allow the Jews to read from the books of the Prophets. Therefore it is possible to suggest that the practice of reading from the Books of the prophets after completion of the Torah reading was instituted out of concern for the Samaritans who denied the validity of the words of the Prophets and said: we only abide by the words of the Torah given by Moshe and the book of Joshua. In order to dissuade those who might be influenced by the theology of the samaritans, and to embed into the hearts of the Jewish people a belief in the validity and sanctity of the words of the Prophets, our Sages instituted the practice of reading the works of the prophets immediately after reading the Torah of Moshe in order to teach that all the words of the Prophets are as true and as holy as the words found in the Torah.

Source 6

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כג' עמ' א'—איבעיא להו: מפטיר מהו שיעלה למנין שבעה?
רב הונא ורבי ירמיה בר אבא, חד אמר: עולה, וחד אמר: אינו עולה. מאן דאמר עולה —
דהא קרי, ומאן דאמר אינו עולה — בדעולא, דאמר עולא: מפני מה המפטיר בנביא צריך
שיקרא בתורה תחלה — מפני כבוד תורה, וכיון דמשום כבוד תורה הוא — למנינא לא סליק.

Translation: A question was asked: Can the one called to receive the aliya that precedes his reading the Haftorah be counted as one of the seven mandatory aliyyos on Shabbos? R. Huna and R. Yirmiya son of Abba differed on this question. One said that he cannot be counted towards the seven aliyyos and the other said that he can not be counted. What is the rationale for counting him as one of the seven mandatory aliyyos? Because he reads from the Torah just as the other olim do. What is the rationale for not counting him as one of the seven mandatory aliyyos? It follows the opinion of Ulla. Ulla asked: why do we need to give the one who is going to read the haftorah an aliya? It is to show respect to the Torah. Since the aliya is being given only to show respect to the Torah, the aliya is not counted towards the seven mandatory aliyyos.

Source 7

רש"י מסכת מגילה דף כג' עמ' א'—מפני כבוד תורה — שלא יהא כבוד תורה וכבוד נביא
שוה, וכיון דמשום כבוד תורה הוא ולא משום חובה — לאו ממנינא הוא.

Translation: Rasbi-Out of respect for the Torah-so that it not appear that the honor given to the Haftorah is equal to the honor given to the Torah. Therefore the aliya is not mandatory and is not counted towards the seven aliyyos.

Source 8

ספר אבודרהם שחרית של שבת—ולכן נקראת הפטרה, לפי שהיו נפטרין בה מקריאת

תפלה בעיבור Participating In

התורה. ור"ת כתב טעם אחר. למה נקראת הפטרה לפי שאמרינן בסוטה בפרק ואלו נאמרינן כיון שנפתח ספר תורה אסור לדבר אפילו בדבר הלכה, שנא' ובפתחו עמדו כל העם. ולאחר קריאת התורה הותרו לפתוח ולדבר, והוא מלשון יפטירו בשפה, ומלשון פטר רחם, פתוח. וי"א שהוא מלשון אין מפטירין לאחר הפסה, לשון סלוק מן הדבר. כלומר אחר שקראו ההפטרה נסתלקו מתפלת יוצר ומתחילין בתפלת מוסף.

Translation: It is called "Haftorah" because in an era in which Jews were prohibited from reading the Torah they would fulfill their obligation to read from the Torah by reading from the Prophets. Rabbienu Tam provided a different origin for the word "Haftorah." Why is it called: "Haftorah"? It is based on what we learned in Maseches Sotah in the chapter entitled: V'Ailu Ne'Emarim; once the Sefer Torah is opened, we are prohibited from engaging in any conversations including those involving matters of Halacha. This practice was based on the verse: When the Torah was opened, the nation stood (this is interpreted not as "standing" but as "remaining silent.") Once Kriyas Ha'Torah was completed, they were permitted to engage in conversations. Based on that explanation the word Haftorah means "open" as in conversation. In the Torah we find a similar use of the word in the phrase: Petter Rechem. The word "Petter" there means "opening" of the womb. Others say the definition of the word can be traced to the phrase: Ain Maftirin L'Achar Ha'Peseach in which the word means "to fulfill." In other words, after reading the Haftorah, they fulfilled their obligation of reciting Tefilas Shacharis and they then began to fulfill the obligation to recite Tefilas Mussaf.

Source 9

אנציקלופדיה תלמודית כרך י, [הפטרה] טור א/2-יש שקראו אותה בשם "אשלמתא", וענינה ההשלמה של הקריאה בתורה.

Translation: Some call the reading of the Prophets by the name: Ashlamasa. Its meaning is the completion of Kriyas Ha'Torah.

Source 10

כתב יד קיימברידג' Or. 1080,13/55: ברוך אתה י-י א-להינו מלך העולם, אשר בחר בנביאים הטובים, ורצה בהם בדבריהם אמת. ברוך אתה י-י, א-להינו מלך העולם הבוחר בישראל ובנביאי הצדק.

Source 11

מסכתות קטנות מסכת סופרים פרק יג הלכה ה-ולבסוף מברך, ברוך אתה י-י א-להינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות הא-ל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקיים שכל דבריו אמת וצדק. הלכה ט-ומיד עומדין העם ואומרים, נאמן אתה הוא י-י א-להינו ונאמנים דבריך, נאמן הי וקיים תמיד תמלוך עלינו לעולם ועד. וזה אחד ממחלוקת בני מזרח ובני מערב, שבני מזרח עונין אותה בישיבה, ובני מערב בעמידה.

Translation: After completing the Haftorah, he recites: Baruch Ata Hashem . . . Emes Va'Tzedek. Immediately those congregated stand and respond: Ne'Eman Ata Hashem . . . L'Olam Va'Ed. This practice was one area in which those Jews who lived in Babylonia and those who lived in Eretz Yisroel differed. The Jews of Babylonia responded to the reader while remaining in a seated position. The Jews of Eretz Yisroel responded to the reader after rising from their seats.